

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 25 kwietnia 2017 r.

Adam Bodnar

WZF.603.3.2016.TO

**Pan
Mariusz Błaszczak**

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

uprzejmie informuję, że zwrócili się do mnie z prośbą o pomoc przedstawiciele Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów woj. wielkopolskiego. Wskazują oni, że zgodnie z poleceniem MSWiA po 31 grudnia 2016 r. osoby zatrudnione w przeszłości w Milicji Obywatelskiej nie będą mogły zajmować stanowisk kierowniczych w Policji. Z treści nadesłanego pisma nie wynika jednak, w jaki sposób ma nastąpić zwolnienie ze stanowisk służbowych wyżej wymienionych funkcjonariuszy.

Zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2015 r. poz. 355 ze zm. dalej: ustawa), na stanowiska służbowe (w tym kierownicze) można mianować lub powołać policjanta po spełnieniu określonych przepisami wymagań w zakresie posiadanego wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby w Policji.

Akt powołania, jak i akt odwołania mają podobną formę i zawierają identyczne elementy: określono w nich organ rozstrzygający, stronę, której rozstrzygnięcie dotyczy, podstawę prawną rozstrzygnięcia, jego termin, a także datę wydania i podpis wydającego. Akty te posiadają wszelkie cechy decyzji administracyjnej, jednakże nie są one decyzjami, ale specyficznymi aktami administracji rządowej, powołującymi albo odwołującymi policjanta na ściśle określone stanowiska. Analizując treść przepisów art. 5, art. 6 i następnych ustawy należy stwierdzić, iż dotyczą one szczególnych stanowisk komendantów Policji na różnych szczeblach hierarchii. Powołanie, jak i odwołanie z tych stanowisk jest czym innym niż mianowanie i zwalnianie danego policjanta z określonego

innego (za wyjątkiem komendanta) stanowiska w strukturach Policji, o czym stanowią przepisy art. 32 ustawy. Ustawodawca wyraźnie rozróżnił czynność powołania i odwołania funkcjonariusza (dotyczącą jedynie wymienionych stanowisk, którym przypisano właściwość organu administracji rządowej) od mianowania, przeniesienia i zwolnienia funkcjonariuszy (mającą zastosowanie w przypadku pozostałych stanowisk służbowych w strukturze Policji). Przy czym należy wskazać, że tylko w przypadku mianowania, przeniesienia i zwolnienia ze stanowiska cytowana ustawa w art. 32 ust. 2 i 3 przewiduje formę decyzji administracyjnej. W orzecznictwie, jak i w literaturze podkreśla się, iż organ może rozstrzygnąć sprawę w formie decyzji tylko wówczas, gdy wynika ona z przepisów prawa w sposób wyraźny lub dorozumiany (por. B. Adamiak, J. Borkowski: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2000, s. 407). Jednocześnie twierdzi się, iż podstawa rozstrzygnięcia, którego wydania w formie decyzji przepisy prawa nie przewidują, nie może opierać się jedynie na przepisie Kodeksu postępowania administracyjnego. Odmienny rodzaj aktu powołania powoduje, że zmniejsza się trwałość stosunku służbowego względem stosunku z mianowania, gdyż organ, który powołał na stanowisko, może w dowolnym czasie i z dowolnych przyczyn z niego odwołać, pozbawiając dotychczasowego stanowiska służbowego¹ (art. 6e ust. 1 ustawy).

Podczas podejmowania decyzji o zwolnieniu ze stanowiska objętego z mianowania przesłanki pozbawienia stanowiska są enumeratywnie wymienione w przepisach prawa, gdy łączą się z mianowaniem na stanowisko niższe (art. 134d ust. 1 i art. 38 ust. 1 i 2 ustawy), albo też przyjmują postać przesłanek mianowania (przeniesienia) na stanowisko wyższe (art. 34 ust. 1 ustawy) lub równorzędne (wyrok NSA z 11 stycznia 1995r., II SA 1838/94)². Do mianowania i zwalniania ze stanowisk służbowych, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy uprawnieni są Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, komendanci wojewódzcy i powiatowi (miejscy) Policji oraz komendanci szkół policyjnych.

W przypadku pełnienia kierowniczych stanowisk służbowych na podstawie mianowania przesłanki przeniesienia czy zwolnienia ze stanowiska służbowego zostały precyzyjnie określone w ustawie o Policji. Data przyjęcia do służby, jako kryterium

¹ Szerzej: stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 4 lutego 2016 r. do skargi konstytucyjnej funkcjonariusza Służby Więziennej (sygn. akt SK 47/15).

² W. Maciejko, A. Korcz-Maciejko: Postępowanie w sprawach osobowych w Policji, Wrocław 2010, s. 96.

zwolnienia ze stanowiska nie wynika wprost z ustawy o Policji. Zwolnienie ze stanowiska wyłącznie w oparciu o taką przesłankę może stanowić dyskryminację ze względu na wiek.

Dlatego też na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2014 r. poz. 1648 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie sposobu realizacji przedmiotowej zapowiedzi. Będę jednocześnie zobowiązany za przedstawienie danych statystycznych za okres od 1 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r. (z podziałem na miesiące), dotyczących zmiany treści stosunku służbowego (uwzględniających podstawę prawną) funkcjonariuszy pełniących kierownicze stanowiska służbowe na podstawie mianowania, rozpoczynających służbę w Milicji Obywatelskiej.

(-)[*Adam Bodnar*]